

VOORSTEL AAN DE RAAD VAN DE GEMEENTE CRANENDONCK

Zaaknummer : 2024-495352/79976
Datum raadsvergadering : 17 september 2024
Datum B&W besluit : 6 augustus 2024
Portefeuillehouder : M. Lemmen
Programma : Onderwijs
Behandelaar : M. Leenders

Onderwerp: Huisvesting basisschool Budel-Schoot en Budel-Dorplein

Aan de raad

Voorstel:

1. Akkoord te gaan met huisvesting van de basisschool De And're Wijze in het binnenstedelijk gebied van Budel-Schoot met als vindlocatie kern Schoot.
2. Een voorbereidingskrediet van € 260.000 beschikbaar te stellen uit het IHP voor de onderwijshuisvesting van de basisschool De And're Wijze, gebaseerd op 100 leerlingen.

Motivering:

Scenario tussen/in de nabijheid van kernen is niet mogelijk.

In april 2023 heeft uw raad het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2023-2038 (hierna: IHP) vastgesteld. Voor de huisvesting van de basisschool De And're Wijze (voorheen De Wereldwijzer en Sint-Andreas) is hierin het scenario vervangende nieuwbouw op één locatie (met als uitgesproken voorkeur tussen/in de nabijheid van de kernen Budel-Schoot en Budel-Dorplein) opgenomen.

Een werkgroep "nieuwe locatie basisschool Schoot-Dorplein", bestaande uit vertegenwoordigers van het dorpsplatform Sterk Schoot, dorpsplatform Dorplein Uniek en de gemeente, aangevuld met de regiodirecteur van schoolbestuur Atalenta (Atalenta) is aan de slag gegaan om uitvoering te geven aan dit besluit. In een werkbijeenkomst met uw raad begin januari is het proces met deze werkgroep besproken.

Uw raad heeft tijdens deze bijeenkomst het college opdracht gegeven om een bestuurlijk overleg met de provincie te voeren. Voor dit overleg is door een extern adviesbureau een rapportage voorbereid. De rapportage en het verslag van het overleg met de provincie zijn bijgevoegd. De conclusie is samengevat dat de vestiging van een school niet past in het provinciaal en gemeentelijk beleid en dat 'inbreiden' voor uitbreiden gaat. Dat betekent dat eerst binnenstedelijk naar locaties moet worden gezocht en als dat niet lukt stedelijke uitbreidingen in het buitengebied afweegbaar zijn.

Dit voldoet niet aan de wensen van de partijen die snel om duidelijkheid vragen en binnen afzienbare tijd een nieuwe school gerealiseerd willen zien. Ook de dorpsgemeenschappen hebben behoefte aan duidelijkheid om verdere daling van de leerlingenaantallen te voorkomen.

De werkgroep heeft zich uitgesproken voor de locatie Jong Nederland.

Met de werkgroep zijn een aantal scenario's besproken. Voorkeur was steeds volgens besluit van uw raad tussen/in de nabijheid van de beide kernen maar als dat niet kan dan een school in de kern Schoot, locatie Jong Nederland.

In de bijeenkomst van de werkgroep op 27 mei heeft de vertegenwoordiger van Dorplein Uniek aangegeven dat zij niet vasthouden aan een locatie in Dorplein. Dit in tegenstelling tot de strekking van de brief van Dorplein Uniek van 4 januari jl. waarin gesteld werd dat geen akkoord werd gegeven voor een

locatie buiten Dorplein. Tevens werd gesteld dat de grond van de beoogde locaties in eigendom van de gemeente moet zijn. In het overleg van de werkgroep op 28 juni is nog aangevuld dat Dorplein Uniek ervan uitgaat dat er een vergelijkbaar oppervlak zoals in Dorplein (circa 5.400 m²) beschikbaar komt.

Afwegingen locatie Jong Nederland/ gemeenschapshuis de Reinder/De And're Wijze:

Op basis van de uitspraak van de provincie als ook het doorlopen proces met de werkgroepen, wordt gekozen voor een schoollocatie in de kern Schoot. Hiermee komen twee locaties in het vizier in dit gebied, namelijk de huidige locatie van De And're Wijze en de locatie De Reinder/Jong Nederland. In de onderstaande tabel zijn de verschillen tussen deze locaties opgenomen.

Aspect	Locatie De And're Wijze	Locatie Reinder/Jong Nederland
Perceel	4.729 m ²	Jong Nederland 3.310 m ² Inclusief Reinder 6.100 m ²
Bouwvlak	Aanwezig	(Deels) aanwezig
Procedures	Niet nodig	Juridische en planologisch
Tijdelijke huisvesting	Benodigd	Niet van toepassing

De locatie Jong Nederland ligt ingesloten tussen de woningen en is kleiner (3.310 m²) dan het perceel van de huidige locatie van de basisschool De And're Wijze (4.729 m²). Een school bouwen op de locatie Jong Nederland is niet direct mogelijk omdat geen bouwvlak aanwezig is. Derhalve dient een ruimtelijke procedure doorlopen te worden.

Om tot een haalbaar plan te komen zijn (mogelijk) verschillende onderzoeken noodzakelijk waaronder onderzoek naar milieuaspecten zoals geluid en milieu-afstanden. Verder dient een planschade risicoanalyse (nu nadeelcompensatie) uitgevoerd te worden. Deze onderzoeken worden direct na positieve besluitvorming op 17 september opgestart.

Bij nieuwbouw op de locatie de Reinder (6.100 m² inclusief m² Jong Nederland) is naar verwachting minder onderzoek nodig vanwege hetzelfde bouwvlak en dezelfde bestemming.

Op 2 juli 2024 heeft uw raad een besluit genomen om een alternatievenafweging te maken voor een nieuwe gemeenschapsvoorziening in Budel-Schoot, waarbij een verplaatsing van de Reinder naar de kerk tot de mogelijkheden behoort. Deze opgave maakt onderdeel uit van de brede kijk waarop het college besloten heeft op 20 december 2022. Uw raad wordt gevraagd om een keuze te maken om de nieuwe school te realiseren binnen het binnenstedelijk gebied van Budel-Schoot met als vindlocatie Kern Schoot (met focus op Jong Nederland/de Reinder vanwege de uitgesproken voorkeur van de werkgroep EN De And're Wijze vanwege het feit dat de bestemming er nu reeds is). De verschillende ontwikkelingen zoals genoemd in het collegevoorstel 20 december 2022 zullen daardoor wat betreft onderzoek naar de haalbaarheid raakvlakken met elkaar krijgen. Echter mocht de uitvoerbaarheid (in mogelijkheden, tijd, enz.) hiervan onder druk komen te staan dan zijn er diverse locaties in beeld, waaronder vervangende nieuwbouw op de huidige locatie van de basisschool De And're Wijze. Dit leidt tot extra kosten vanwege benodigde tijdelijke huisvesting, mogelijk kan in deze tijdelijke situatie nog gebruik worden gemaakt van het voormalig schoolgebouw Sint Andreas waarbij wordt opgemerkt dat dit gebouw voor wat betreft de bruto vloeroppervlakte geschikt is voor 90 leerlingen, Atalanta het gebouw per 1 augustus 2024 juridisch aan de gemeente overdraagt en er wellicht andere bestemmingen voor het gebouw in beeld zijn.

Wettelijke ontwikkelingen

Besturenorganisaties en de VNG hebben de Minister van Onderwijs geadviseerd om renovatie van schoolgebouwen een wettelijke status te verlenen. Daarvoor is een wetswijziging in voorbereiding maar dit traject loopt al enige jaren en onduidelijk is wanneer deze wijziging ingaat (gestreefd wordt naar 1 augustus 2025). Naar verwachting wordt er in de wet geen termijn gekoppeld aan renovatie en zullen gemeenten en schoolbesturen daar gezamenlijk afspraken over moeten maken. Dit kan betekenen dat ook

nog een levensduur verlengende renovatie (minimaal 40 jaar) van het huidige schoolgebouw uit 1974 een optie kan zijn.

De leerlingenprognose is de basis voor de beoordeling van een voorziening.

Atalenta heeft een aanvraag voor een voorziening in de onderwijshuisvesting gedaan. De beoordeling van deze aanvraag is een bevoegdheid van het college, het budgetrecht hiervoor ligt bij uw raad. De aanvraag is gedaan op basis van 150 leerlingen omdat Atalenta een groei van het leerlingenaantal verwacht. Het potentieel aan leerlingen in het voedingsgebied Budel-Schoot en Budel-Dorplein bedraagt ongeveer 275 leerlingen. Het aantal leerlingen op de basisschool De And're Wijze bedraagt op 1 oktober 2023 echter 82 leerlingen (volgens de prognose hadden dat 110 leerlingen zullen zijn). Er is al eerder onderzoek gedaan naar de weglek van leerlingen vanuit Budel-Schoot en Budel-Dorplein. Gebleken is dat veel leerlingen basisscholen bezoeken in Budel maar ook in België. Het gaat hierbij om ongeveer 160 leerlingen (exclusief de leerlingen naar het Speciaal Basisonderwijs en het Speciaal Onderwijs).

Voor de gemeente is een "verwachting" van Atalenta geen basis om een voorziening in de onderwijshuisvesting te beoordelen c.q. te realiseren. Volgens de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Cranendonck 2017 (hierna: verordening) vindt beoordeling plaats op basis van een leerlingenprognose. De prognose is van december 2022 en gebruikt voor het opstellen van het IHP. Hierbij wordt opgemerkt dat voor ouders de onzekerheid over de toekomst van de beide basisscholen doorwerkt in het aantal leerlingen dat op De And're Wijze nu aanwezig is. De prognose geeft daardoor een negatiever beeld weer.

Atalenta geeft aan dat er sinds de duurzame samenwerking sprake is van een positiever beeld van de basisschool. Dat uit zich in een toename van het aantal leerlingen (89 leerlingen op 1 februari 2024), meer aanmeldingen en meer leerlingen uit Dorplein. Dat wil zeggen dat in de periode 1 oktober 2023 – 1 februari 2024 er een toename van 7 leerlingen is geweest, vooral in de onderbouw. Het oudervertrouwen groeit en met een brede voorziening met onderwijs en opvang is dat volgens Atalenta aanleiding voor ouders om te kiezen voor thuisnabij onderwijs (en opvang).

Wij hebben geconcludeerd dat op basis van de verordening en de lange termijn prognose (15 jaar - 2038) een voorziening onderwijshuisvesting voor 100 leerlingen gerechtvaardigd is. Hiermee bedraagt het vloeroppervlak van de school 703 m². Gezien het verschil met het potentieel aantal leerlingen en de verwachtingen van Atalenta zal in het ontwerp van het gebouw rekening moeten worden gehouden met mogelijke uitbreiding.

Tijdens de behandeling in de werkbijeenkomst van 26 juni is gevraagd een overzicht van de diverse schoolgrootte weer te geven.

Aantal leerlingen	Bruto vloeroppervlakte	Investering
100	703 m ²	€ 2,6 miljoen
140	904 m ²	€ 3,8 miljoen
150	955 m ²	€ 4,1 miljoen

In het IHP is de doelstelling opgenomen over te gaan tot het vormen van een (breed) kindcentrum.

Aanvullend op de doorlopende ontwikkellijn wordt toegewerkt naar het concept van een (breed) kindcentrum, waarbij kindpartners (onderwijs en opvang) vanuit één gezamenlijke visie samenwerken. Bij voorkeur vindt dit plaats in (of nabij) een schoolgebouw.

Bij het realiseren van nieuwbouw is het realiseren van een kindcentrum vanzelfsprekend. Op dat moment wordt ook breder gekeken naar aanvullende behoeften vanuit de wijk. Dit zodat bij nieuwbouw optimaal kan worden ingespeeld op ontwikkelingen binnen een kern/wijk, zowel fysiek als digitaal. Van belang is daarbij alle relevante gemeenschappelijke disciplines en externe partners te betrekken (bron: IHP).

Atalenta heeft in haar aanvraag ook de realisatie van ruimten voor kindpartners opgenomen. Concreet geeft Atalenta aan dat het gaat om 32 kindplaatsen kinderopvang (0 tot 4 jaar) en 44 tot 66 plaatsen BSO. Over de juiste aantallen (en dus ook over juiste aantallen m²) wordt door Atalenta in relatie tot de andere aanbieder voor kinderopvang, onderwijs in België en planologische ontwikkelingen nader onderzoek gedaan.

Op dit moment wordt nog niet besloten over de realisatie van ruimten voor kindpartners. Hiervoor zijn een nadere verdiepende analyse nodig en advies nodig alvorens het college hierover een uitspraak kan doen. Dat gaat onder andere over de financieringsrisico's van dit privaatrechtelijke deel. Dit deel van de aanvraag maakt derhalve nog geen onderdeel uit van de besluitvorming. Er wordt wel opdracht gegeven aan het schoolbestuur om in de voorbereiding rekening te houden met de kindruimten.

Consequenties:

Met dit besluit ontstaat duidelijkheid voor Atalenta, personeel, leerlingen en ouders over de huisvestingssituatie voor de basisschool De And're Wijze.

Financiële consequenties:

In de financiële paragraaf behorend bij het IHP 2023-2038 is realisatie opgenomen in 2026 en gerekend op een investering van € 3,8 miljoen (schoolgebouw van 909 m² bij 140 leerlingen). De stichtingskosten voor schoolgebouwen liggen rond de € 3.700 - € 3.800 per m². Bij een schoolgebouw van 703 m² bedraagt de investering € 2,6 miljoen. Bij een investering van € 2,6 miljoen ontstaat er – ten opzichte van de in de begroting opgenomen kapitaallasten – een voordeel van circa € 75.000.

Juridische consequenties:

Niet van toepassing.

Beleidsmatige consequenties:

Met dit besluit geven we uitvoering aan het project gezamenlijke vervangende nieuwbouw voor De And're Wijze.

Strategische Visie:

Met dit besluit wijken we af van het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2023-2038 voor wat betreft de school voor Budel-Schoot en Budel-Dorplein.

Communicatie en/of burgerparticipatie:

Onder motivering 1.1 is benoemd dat een werkgroep is gevormd bestaande uit vertegenwoordigers van dorpsplatform Sterk-Schoot, dorpsplatform Dorplein-Uniek en een vertegenwoordiger van Atalenta als toehoorder. Beide dorpsplatformen zijn dus betrokken geweest bij dit traject en onlangs nog geïnformeerd over de inzichten van afgelopen periode en de lijn van het raadsvoorstel tijdens een overleg.

De gebruikers van de mogelijke locaties in Budel-Schoot, De Reinder en Jong Nederland, zijn door de gemeente geïnformeerd dat hun locatie ook als mogelijke schoollocatie in beeld is. De verdere verkenning van de mogelijke schoollocaties gaat de gemeente samenvoegen met het lopende participatietraject met inwoners van Budel-Schoot om te komen tot een goede (nieuwe) locatie voor het gemeenschapshuis, Jong Nederland en woningbouw.

Over het raadsvoorstel communiceert de gemeente breed naar de inwoners van Cranendonck. Atalenta verzorgt de communicatie naar de huidige betrokkenen van de school, waaronder docenten, leerlingen en medezeggenschapsraad.

Commissiebehandeling:

Ja

Wij stellen U voor om bijgaand in concept opgemaakt besluit vast te stellen.

Met vriendelijke groet,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN CRANENDONCK

De secretaris,

De voorzitter,

E. Jacobs

F.A.P. van Kessel